

Hromadné žaloby - oprávnění máme. To ale k podání hromadné žaloby nestačí

6.8.2024 - Lucie Korbéliusová | DTest

Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o hromadném občanském řízení soudním, ve svém přechodném ustanovení zakotvuje zjednodušený proces zápisu na seznam osob oprávněných podávat zástupné žaloby. Tato možnost se týká výlučně osob, které doposud mohly podávat takzvané návrhy na zdržení se protiprávního jednání v oblasti ochrany práv spotřebitelů, jimiž bylo možné dosáhnout zastavení určitého protiprávního jednání, nikoliv však získat například odškodnění pro spotřebitele jako v případech současné hromadné žaloby. Zjednodušený proces zápisu se týkal pouze žádostí podaných do 30 dnů od nabytí účinnosti citovaného zákona, tedy do konce července.

„Přes všechny nedostatky zákona a veškeré výhrady, které k přijaté úpravě hromadného řízení nadále máme, jsme se rozhodli využít zjednodušeného procesu zápisu do seznamu oprávněných osob,“ sděluje Eduarda Hekšová, ředitelka spotřebitelské organizace dTest, a zároveň tlumí očekávání: „To nám dává teoretickou možnost podávat hromadné žaloby, nic to však nemění na skutečnosti, že naše reálné možnosti vést hromadné řízení jsou zejména z finančních důvodů značně omezené.“

Ačkoliv činnost spotřebitelské organizace v hromadném řízení v podstatě sleduje veřejný zájem, právní úprava neřeší, jakým způsobem má řízení financovat. „Současná podoba hromadného řízení nám bohužel neumožňuje podat hromadnou žalobu ve všech případech, kdy by to bylo vhodné a potřebné, naopak budeme muset postupovat velice zdrženlivě a kauzy po všech stránkách důkladně analyzovat,“ vysvětluje Eduarda Hekšová a dodává: „K soudu se tak nakonec dostane jen zlomek případů, kdy si budeme jisti, že podstoupená rizika jsou pro naši společnost únosná. Nemůžeme totiž připustit, aby hromadné řízení ohrozilo či znemožnilo naše další pro spotřebitele přínosné aktivity.“

Zároveň platí, že pokud se nenajde jiný udržitelný systém financování hromadných řízení, budou spotřebitelské organizace nuceny spoléhat pouze na financování ze strany třetí osoby – investora. „Financování hromadné žaloby soukromým investorem je paradoxně variantou, které se největší odpůrci hromadných žalob nejvíce obávali. S ní jsou ostatně spojeny také největší pochybnosti, zejména s ohledem na motivace daného investora a zároveň nejvyšší reputační rizika spotřebitelské organizace ve vztahu k její nezávislosti a nestrannosti,“ upozorňuje Eduarda Hekšová, ředitelka dTestu, a uzavírá: „Dále je zřejmé, že investoři budou mít zájem hlavně o kauzy, které se budou týkat opravdu velkého množství spotřebitelů a v nichž půjde o značné částky. Tím však případy různých šmejdů, kterým se věnujeme nejčastěji, zůstanou bez povšimnutí. Přitom se nabízí elegantní řešení – vytvořit veřejný fond, který by vyžadoval ze strany státu pouze prvotní investici a dále by se financoval z úspěšných žalob a částečně třeba z výnosů pokut udělených dozorovými orgány na spotřebitelském trhu. Takové řešení ve světě již existuje.“

Dlouhodobou snahu dTestu o přijetí hromadných žalob demonstruje mimo jiné kampaň Za hromadné žaloby, braňme se společně.

Seznam oprávněných osob je dostupný na webu Ministerstva průmyslu a obchodu.

Pokud spotřebitelé mají otázky k tomuto tématu, mohou se obrátit na bezplatnou spotřebitelskou poradnu dTestu, a to elektronicky na www.dtest.cz/spotrebitelska-poradna nebo telefonicky na číslo 299 149 009.

dTest, o.p.s. je největší českou spotřebitelskou organizací, která v ČR působí již od roku 1992. Je vydavatelem spotřebitelského časopisu dTest, na jehož stránkách jsou publikovány výsledky nezávislých a objektivních testů produktů, varování před nebezpečnými a zdravotně závadnými výrobky, informace o spotřebitelských právech a rady, jak tato práva účinně uplatňovat. dTest je součástí mezinárodní organizace International Consumer Research and Testing (ICRT) a evropské spotřebitelské organizace BEUC.

Poradenská linka časopisu dTest - 299 149 009 - je v provozu každý pracovní den od 9 do 17 hodin a spotřebitelé na ní mohou konzultovat s právními poradci časopisu dTest nejrůznější spotřebitelské problémy, a to za cenu běžného tarifu volání. Od spuštění v roce 2010 této možnosti využily již statisíce spotřebitelů a poradenská linka časopisu dTest se tak stala první a nejvyhledávanější cestou k řešení potíží, se kterými se zákazníci na trhu setkávají.

<https://www.dtest.cz/clanek-11054/dtest-hromadne-zaloby-opravneni-mame-to-ale-k-podani-hromadne-zaloby-nestaci>